

DOLNY ŚLĄSK

dobra perspektywa

www.umwd.dolnyslask.pl

**DOLNY
ŚLĄSK**

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020 – działania wdrażane przez Samorząd Województwa

Paweł Czystoń
Dyrektor Wydziału Obszarów Wiejskich
Wrocław 14.05.2015

PROW 2014-2020: budżet wg priorytetów (łącznie 8 598 280 814,00 €)

Priorytet	Działanie	Stawka wkładu EFRROW 2014-2020 (%)	Łączny planowany wkład Unii 2014-2020 (€)
1,2,3,4	M1. Transfer wiedzy i działalność informacyjna	63,63%	36 905 246
1,2	M2. Usługi doradcze, usługi z zakresu zarządzania gospodarstwem i usługi z zakresu zastępstw	63,63%	47 722 830
3	M3. Systemy jakości produktów rolnych i środków spożywczych	63,63%	21 000 000
2,3,4	M4. Inwestycje w środki trwałe	63,63%	2 120 177 704
3	M5. Przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku klęsk żywiołowych i katastrof oraz wprowadzanie odpowiednich środków zapobiegawczych	63,63%	264 046 000
2,6	M6. Rozwój gospodarstw i działalności gospodarczej	63,63%	1 406 133 450
3,6	M7. Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich	63,63%	683 983 100
5	M8. Inwestycje w rozwój obszarów leśnych i poprawę żywotności lasów	63,63%	191 519 339
3	M9. Tworzenie grup i organizacji producentów	63,63%	256 414 153
4	M10. Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne	63,63%	753 399 101
4	M11. Rolnictwo ekologiczne	63,63%	445 373 661,00
4	M13. Płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami	63,63%	1 378 188 270
1,2,3	M16. Współpraca	63,63%	36 904 246
6	M19. LEADER – RLKS	63,63%	467 668 000
	M20. Pomoc techniczna	63,63%	132 527 195
	M113. Wcześniejsza emerytura	63,63%	356 318 519
		SUMA:	8 598 280 814,00

BUDŻET DZIAŁANIA 138 994 740 euro

Zakres działania:

1. *Pomoc na inwestycje w gospodarstwach rolnych;*
2. *Pomoc na inwestycje w przetwórstwo/ marketing i rozwój produktów rolnych;*
3. *Scalanie gruntów;*

BUDŻET DZIAŁANIA 138 994 740 euro

„Poprawa wyników gospodarczych wszystkich gospodarstw oraz ułatwienie restrukturyzacji i modernizacji gospodarstw, szczególnie z myślą o zwiększeniu uczestnictwa w rynku i zorientowania na rynek, a także zróżnicowania produkcji rolnej”.

Uzasadnienie realizacji poddziałania:

- Przeprowadzenie procesu scalenia ułatwia restrukturyzację i modernizację gospodarstw - ułatwia prowadzenie produkcji rolnej i ograniczenie kosztów ponoszonych w gospodarstwie, otwiera drogę do wprowadzenia nowoczesnych technologii.
- Pomaga w racjonalnym wykorzystaniu zasobów ziemi uprawnej poprzez dostosowanie rozłogu gruntów i istniejącej infrastruktury do potrzeb gospodarstw.

BUDŻET DZIAŁANIA 138 994 740 euro

Beneficjent - Starosta

Koszty kwalifikowalne obejmują:

- koszty opracowania projektu scalenia (dokumentacji geodezyjno-prawnej);
- koszty zagospodarowania poscaleniowego związanego z organizacją rolniczej przestrzeni produkcyjnej;
- koszty ogólne związane z wydatkami, o których mowa powyżej.

BUDŻET DZIAŁANIA 138 994 740 euro

Pomoc może być przyznana wnioskodawcy na operacje:

- zgodne z ustawą z dnia 26 marca 1982 r. o scalaniu i wymianie gruntów (Dz. U. z 2003 r. Nr 178, poz. 1749, z późn. zm.) w szczególności poparte wystąpieniem do starosty ponad 50% właścicieli gospodarstw rolnych z projektowanego obszaru scalenia lub na wniosek właścicieli gruntów, których łączny obszar przekracza połowę powierzchni projektowanego obszaru scalenia,
- dla których opracowano założenia do projektu scalenia gruntów,
- zgodne z przepisami prawa mającymi zastosowanie do tego rodzaju inwestycji,
- dla której przeprowadzono badanie oddziaływania na środowisko (w przypadku każdej operacji – screening, a w przypadku gdy jest to wymagane przepisami prawa krajowego – ocenę oddziaływania na środowisko),
- w przypadku ich realizacji na obszarach NATURA 2000 oraz innych obszarach chronionych - zgodne z planami zadań ochronnych i planami ochrony przewidzianymi odrębnymi przepisami dla takich terenów, a w przypadku braku tych planów – zgodne z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013, poz. 627).

Pomocy nie przyznaje się na realizację scaleń infrastrukturalnych.

BUDŻET DZIAŁANIA 138 994 740 euro

Finansowanie: 100% kosztów kwalifikowalnych operacji.

Wysokość pomocy na opracowanie projektu scalenia nie może przekroczyć kwoty:

- równowartości 800 euro na 1 ha gruntów objętych postępowaniem scaleniowym dla województw: dolnośląskiego, lubelskiego, małopolskiego, podkarpackiego, śląskiego, świętokrzyskiego;
- równowartości 650 euro na 1 ha gruntów objętych postępowaniem scaleniowym dla pozostałych województw.

Wysokość pomocy na wykonanie zagospodarowania poscaleniowego nie może przekroczyć kwoty:

- równowartości 2 000 euro na 1 ha gruntów objętych postępowaniem scaleniowym dla województw: dolnośląskiego, lubelskiego, małopolskiego, podkarpackiego, śląskiego, świętokrzyskiego;
- równowartości 1 900 euro na 1 ha gruntów objętych postępowaniem scaleniowym dla pozostałych województw.

BUDŻET DZIAŁANIA 138 994 740 euro

- ograniczenia w zakresie terminu, od którego możliwa będzie realizacja operacji – od momentu zawarcia umowy. Powyższe nie będzie dotyczyło kwalifikowalnych kosztów ogólnych ponoszonych w związku z przygotowaniem projektu;
- zawarcie w rozporządzeniach wykonawczych wymogu prowadzenia wydzielonej rachunkowości w związku z realizacją projektu. Wymóg powinien obejmować koszty związane z realizacją operacji, natomiast sankcja za niespełnienie tego wymogu powinna dotyczyć kosztów kwalifikowalnych.

BUDŻET DZIAŁANIA 138 994 740 euro

Województwo	udział w %	EFRROW [euro]	Środki publiczne ogółem [euro]
Mazowieckie	4,93%	4 360 092	6 852 441
Dolnośląskie	7,38%	6 526 872	10 257 813
Kujawsko-Pomorskie	0,00%	0	0
Lubelskie	19,69%	17 413 836	27 368 064
Lubuskie	2,47%	2 184 468	3 433 170
Łódzkie	3,24%	2 865 456	4 503 430
Małopolskie	4,92%	4 351 248	6 838 541
Opolskie	0,70%	619 080	972 963
Podkarpackie	25,22%	22 304 568	35 054 473
Podlaskie	10,45%	9 241 980	14 524 950
Pomorskie	2,36%	2 087 184	3 280 276
Śląskie	12,31%	10 886 964	17 110 252
Świętokrzyskie	5,91%	5 226 804	8 214 589
Warmińsko-Mazurskie	0,00%	0	0
Wielkopolskie	0,42%	371 448	583 778
Zachodniopomorskie	0,00%	0	0
RAZEM	100,00%	88 440 000	138 994 740

BUDŻET DZIAŁANIA 683 983 100,00 euro

Koperta regionalna dla Dolnego Śląska – 36 305 107 Euro

Zakres działania:

- 1. Gospodarka wodno – ściekowa.*
- 2. Budowa lub modernizacja dróg lokalnych.*
- 3. Ochrona zabytków i budownictwa tradycyjnego.*
- 4. Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne.*
- 5. Kształtowanie przestrzeni publicznej.*
- 6. Inwestycje w targowiska lub obiekty budowlane przeznaczone na cele promocji lokalnych produktów.*

BUDŻET DZIAŁANIA 683 983 100,00 euro

Poddziałanie nr 7.2 - Inwestycje związane z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycje w energię odnawialną i w oszczędzanie energii–
Gospodarka wodno-ściekowa

Zakres wsparcia obejmuje:

- Budowę, przebudowę, modernizację lub wyposażenie obiektów budowlanych służących do zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków
- Zakup i montaż urządzeń kanalizacyjnych oraz urządzeń wodociągowych.
- Dostawy, roboty budowlane i usługi, związane z realizacją operacji są nabywane w trybie przepisów o zamówieniach publicznych.
- Koszty ogólne związane z przygotowaniem i realizacją inwestycji

BUDŻET DZIAŁANIA 683 983 100,00 euro

Poddziałanie nr 7.2 - Inwestycje związane z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycje w energię odnawialną i w oszczędzanie energii –
Gospodarka wodno-ściegowa

Beneficjent:

- gmina,
- związek międzygminny
- spółka, w której udziały mają wyłącznie JST,

Obszar realizacji:

- a) gmina wiejska lub
- b) gmina miejsko-wiejska, z wyłączeniem miast liczących powyżej 5 000 mieszkańców, lub
- c) gmina miejska, z wyłączeniem miejscowości liczących powyżej 5 000 mieszkańców;

Poddziałanie nr 7.2 - Inwestycje związane z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycje w energię odnawialną i w oszczędzanie energii–
Gospodarka wodno-ściekowa

Inwestycja realizowana:

1. w miejscowościach poza aglomeracjami zdefiniowanymi w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych;
2. spójna z dokumentem planistycznym gminy lub lokalną strategią rozwoju gminy lub planem rozwoju miejscowości;
3. spełnia wymagania wynikające z obowiązujących przepisów prawa, które mają zastosowanie do tej operacji;
4. na nieruchomości należącej do wnioskodawcy lub wnioskodawca posiada prawo do dysponowania nieruchomością na cele określone w operacji przez okres związania celem.

BUDŻET DZIAŁANIA 683 983 100,00 euro

Poddziałanie nr 7.2 - Inwestycje związane z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycje w energię odnawialną i w oszczędzanie energii–
Gospodarka wodno-ściekowa

O przyznaniu pomocy decyduje liczba uzyskanych punktów na podstawie kryteriów dotyczących:

- inwestycji zlokalizowanych na terenie na którym istnieje największa potrzeba poprawy stanu wód zgodnie ze zaktualizowanym programem wodno- środowiskowym kraju.
- łącznej realizacji gospodarki wodnej i ściekowej,
- dochodu podatkowego gminy, w której jest planowana realizacja operacji (preferencje dla gmin o niższym dochodzie podatkowym w przeliczeniu na jednego mieszkańca),
- bezrobocia w powiecie, na obszarze którego jest położona gmina, w której jest planowana operacja (preferencje dla gmin o wysokim poziomie bezrobocia),
- powiązania operacji z inwestycjami dotyczącymi tworzenia infrastruktury szerokopasmowej,
- specyfiki regionu.

W przypadku operacji o tej samej liczbie punktów przewiduje się preferencje dla operacji których realizacja umożliwi oczyszczenie większej objętości ścieków.

BUDŻET DZIAŁANIA 683 983 100,00 euro

Poddziałanie nr 7.2 - Inwestycje związane z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycje w energię odnawialną i w oszczędzanie energii–
Gospodarka wodno-ściekowa

Wysokość wsparcia:

- Wysokość pomocy ze środków EFRROW nie może przekroczyć **2 000 000** zł na beneficjenta w okresie realizacji Programu.
- Poziom pomocy finansowej z EFRROW wynosi **63,63%** kosztów kwalifikowalnych projektu.
- Wymagany krajowy wkład środków publicznych, w wysokości **36,37%** kosztów kwalifikowalnych projektu, pochodzi ze środków własnych beneficjenta.
- W ramach operacji wartość całkowitego kwalifikowalnego kosztu nie może przekroczyć **1 000 000 EUR**

BUDŻET DZIAŁANIA 683 983 100,00 euro

Poddziałanie nr 7.2 - Inwestycje związane z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycje w energię odnawialną i w oszczędzanie energii–
Budowa lub modernizacja dróg lokalnych

Zakres wsparcia:

- Wsparcie w ramach tego typu operacji obejmuje budowę lub modernizację dróg lokalnych i związanych z nimi urządzeń.
- Pomoc ma formę refundacji części kosztów kwalifikowalnych operacji.
- Dostawy, roboty budowlane i usługi, związane z realizacją operacji są nabywane w trybie przepisów o zamówieniach publicznych.

Beneficjenci

- gmina,
- powiat lub ich związki

BUDŻET DZIAŁANIA 683 983 100,00 euro

Poddziałanie nr 7.2 - Inwestycje związane z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycje w energię odnawialną i w oszczędzanie energii–
Budowa lub modernizacja dróg lokalnych

Koszty kwalifikowalne obejmują:

- koszty budowy, przebudowy lub modernizacji obiektów budowlanych;
- koszty zakupu sprzętu, materiałów i usług, służących realizacji operacji;
- koszty ogólne, bezpośrednio związane z przygotowaniem i realizacją operacji

Pomoc może być przyznana jeśli operacja:

- jest spójna z dokumentem planistycznym gminy, lub lokalną strategią rozwoju gminy, lub planem rozwoju miejscowości;
- spełnia wymagania wynikające z obowiązujących przepisów prawa, które mają zastosowanie do tej operacji;
- realizowana będzie na nieruchomości należącej do wnioskodawcy lub wnioskodawca posiada prawo do dysponowania nieruchomością na cele określone w operacji przez okres związania celem;
- ma na celu połączenie jednostki osadniczej z istniejącą siecią drogową.

BUDŻET DZIAŁANIA 683 983 100,00 euro

Poddziałanie nr 7.2 - Inwestycje związane z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycje w energię odnawialną i w oszczędzanie energii–
Budowa lub modernizacja dróg lokalnych

O przyznaniu pomocy decyduje liczba uzyskanych punktów na podstawie kryteriów dotyczących:

- dochodu podatkowego gminy, w której jest planowana realizacja operacji (preferencje dla gmin o niższym dochodzie podatkowym w przeliczeniu na jednego mieszkańca),
- bezrobocia w powiecie, na obszarze którego jest położona gmina, w której jest planowana realizacja operacji (preferencje dla gmin o wysokim poziomie bezrobocia),
- powiązania operacji z inwestycjami dotyczącymi tworzenia infrastruktury szerokopasmowej,
- specyfiki regionu.

W przypadku operacji o tej samej liczbie punktów przewiduje się preferencje dla operacji których realizacja zapewni dostęp do sieci drogowej większej liczbie mieszkańców.

BUDŻET DZIAŁANIA 683 983 100,00 euro

Poddziałanie nr 7.2 - Inwestycje związane z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycje w energię odnawialną i w oszczędzanie energii–
Budowa lub modernizacja dróg lokalnych

Kwoty i stawki wsparcia (mające zastosowanie)

- Wysokość pomocy ze środków EFRROW nie może przekroczyć **3 000 000 zł** na beneficjenta w okresie realizacji Programu.
- Poziom pomocy finansowej z EFRROW wynosi 63,63% kosztów kwalifikowalnych projektu.
- Wymagany krajowy wkład środków publicznych, w wysokości 36,37% kosztów kwalifikowalnych projektu, pochodzi ze środków własnych beneficjenta.

W ramach operacji wartość całkowitego kwalifikowalnego kosztu nie może przekroczyć **1 000 000 EUR**.

BUDŻET DZIAŁANIA 683 983 100,00 euro

Poddziałanie nr 7.2 - Inwestycje związane z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycje w energię odnawialną i w oszczędzanie energii–
Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne lub kształtowanie przestrzeni publicznej

Wsparcie w ramach tego typu operacji obejmuje:

- Budowę, modernizację lub wyposażanie budynków pełniących funkcje kulturalne, w tym świetlic i domów kultury.
- Ukształtowanie przestrzeni publicznej zgodnie z wymaganiami ładu przestrzennego.

Beneficjenci

- gmina, instytucja kultury, dla której organizatorem jest JST – w przypadku budowy, przebudowy, modernizacji lub wyposażenia obiektów pełniących funkcje kulturalne,
- gmina – w przypadku kształtowania przestrzeni publicznej

BUDŻET DZIAŁANIA 683 983 100,00 euro

**Poddziałanie nr 7.2 - Inwestycje związane z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycje w energię odnawialną i w oszczędzanie energii–
Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne lub kształtowanie przestrzeni publicznej**

Pomoc może być przyznana jeśli operacja:

- będzie ogólnodostępna, w tym dostępna dla osób niepełnosprawnych;
- jest spójna z dokumentem planistycznym gminy, lub lokalną strategią rozwoju gminy lub planem rozwoju miejscowości;
- spełnia wymagania wynikające z obowiązujących przepisów prawa, które mają zastosowanie do tej operacji;
- realizowana będzie na nieruchomości należącej do wnioskodawcy lub wnioskodawca posiada prawo do dysponowania nieruchomością na cele określone w operacji przez okres związania celem;
- jest składana przez instytucję kultury, dla której organizatorem jest JST, i została zaakceptowana przez tę jednostkę.

BUDŻET DZIAŁANIA 683 983 100,00 euro

**Poddziałanie nr 7.2 - Inwestycje związane z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycje w energię odnawialną i w oszczędzanie energii–
Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne lub kształtowanie przestrzeni publicznej**

O przyznaniu pomocy, w odniesieniu do typu operacji związanego z obiektami pełniącymi funkcje kulturalne, decyduje liczba uzyskanych punktów na podstawie kryteriów dotyczących:

- dochodu podatkowego gminy, w której jest planowana realizacja operacji (preferencje dla gmin o niższym dochodzie podatkowym),
- bezrobocia w powiecie, na obszarze którego jest położona gmina, w której jest planowana realizacja operacji (preferencje dla gmin o wysokim poziomie bezrobocia),
- specyfiki regionu.

W przypadku gdy operacje dotyczące obiektów pełniących funkcje kulturalne uzyskają taką samą liczbę punktów wybrana będzie operacja, której realizacja umożliwi przeprowadzenie większej liczby inicjatyw społecznych.

BUDŻET DZIAŁANIA 683 983 100,00 euro

**Poddziałanie nr 7.2 - Inwestycje związane z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycje w energię odnawialną i w oszczędzanie energii–
Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne lub kształtowanie przestrzeni publicznej**

O przyznaniu pomocy, w odniesieniu do typu operacji związanego z kształtowaniem przestrzeni publicznej, decyduje liczba uzyskanych punktów na podstawie kryteriów dotyczących:

- wartości zabytkowej układu urbanistycznego,
- komplementarności z innymi inwestycjami na obszarze objętym operacją,
- lokalizacji inwestycji (preferencje dla operacji zlokalizowanych na obszarze o potencjale turystycznym),
- specyfiki regionu.

W przypadku operacji dotyczących kształtowania przestrzeni publicznej, które uzyskają taką samą liczbę punktów o kolejności przyznania pomocy decyduje niższa wartość podstawowego dochodu podatkowego

BUDŻET DZIAŁANIA 683 983 100,00 euro

Poddziałanie nr 7.2 - Inwestycje związane z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycje w energię odnawialną i w oszczędzanie energii–
Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne lub kształtowanie przestrzeni publicznej

Kwoty i stawki wsparcia (mające zastosowanie)

- Wysokość pomocy ze środków EFRROW nie może przekroczyć **500 000 zł** na miejscowość w okresie realizacji Programu.
- Poziom pomocy finansowej z EFRROW wynosi 63,63% kosztów kwalifikowalnych projektu.
- Wymagany krajowy wkład środków publicznych, w wysokości 36,37% kosztów kwalifikowalnych projektu, pochodzi ze środków własnych beneficjenta.

W ramach operacji wartość całkowitego kwalifikowalnego kosztu nie może przekroczyć **1 000 000 EUR**.

BUDŻET DZIAŁANIA 683 983 100,00 euro

Poddziałanie nr 7.2 - Inwestycje związane z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycje w energię odnawialną i w oszczędzanie energii–
Inwestycje w targowiska lub obiekty budowlane przeznaczone na cele promocji lokalnych produktów.

Wsparcie w ramach tego typu operacji obejmuje budowę lub modernizację targowisk lub obiektów budowlanych przeznaczonych na cele promocji lokalnych produktów.

Beneficjenci

Gmina, powiat lub ich związki.

Koszty kwalifikowalne obejmują:

- koszty budowy przebudowy lub modernizacji obiektów budowlanych;
- koszty zakupu sprzętu, materiałów i usług, służących realizacji operacji;
- koszty ogólne, bezpośrednio związane z przygotowaniem i realizacją operacji.

BUDŻET DZIAŁANIA 683 983 100,00 euro

Poddziałanie nr 7.2 - Inwestycje związane z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycje w energię odnawialną i w oszczędzanie energii–
Inwestycje w targowiska lub obiekty budowlane przeznaczone na cele promocji lokalnych produktów.

Pomoc może być przyznana ze jeśli operacja:

- realizowana jest w miejscowości liczącej nie więcej niż 200 tys. mieszkańców;
- będzie ogólnodostępna;
- jest spójna z dokumentem planistycznym gminy, lub lokalną strategią rozwoju gminy, lub planem rozwoju miejscowości;
- spełnia wymagania wynikające z obowiązujących przepisów prawa, które mają zastosowanie do tej operacji;
- realizowana będzie na nieruchomości należącej do wnioskodawcy lub wnioskodawca posiada prawo do dysponowania nieruchomością na cele określone w operacji przez okres związania celem.

Przewiduje się preferencje dla targowisk, w których udział powierzchni handlowej przeznaczonej dla rolników w stosunku do całkowitej powierzchni targowiska jest większy.

BUDŻET DZIAŁANIA 683 983 100,00 euro

Poddziałanie nr 7.2 - Inwestycje związane z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycje w energię odnawialną i w oszczędzanie energii–
Inwestycje w targowiska lub obiekty budowlane przeznaczone na cele promocji lokalnych produktów.

Kwoty i stawki wsparcia (mające zastosowanie)

- Wysokość pomocy ze środków EFRROW nie może przekroczyć **1 000 000 zł** na beneficjenta w okresie realizacji Programu.
- Poziom pomocy finansowej z EFRROW wynosi 63,63% kosztów kwalifikowalnych projektu.
- Wymagany krajowy wkład środków publicznych, w wysokości 36,37% kosztów kwalifikowalnych projektu, pochodzi ze środków własnych beneficjenta.

W ramach operacji wartość całkowitego kwalifikowalnego kosztu nie może przekroczyć **1 000 000 EUR.**

BUDŻET DZIAŁANIA 683 983 100,00 euro

Poddziałanie nr 7.2 - Inwestycje związane z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycje w energię odnawialną i w oszczędzanie energii–
Ochrona zabytków i budownictwa tradycyjnego

Wsparcie w ramach tego typu operacji obejmuje:

- Odnawianie lub poprawę stanu zabytkowych obiektów budowlanych, służących zachowaniu dziedzictwa kulturowego,
- Zakup obiektów charakterystycznych dla tradycji budownictwa w danym regionie z przeznaczeniem na cele publiczne.

Beneficjenci

- gmina,
- instytucja kultury, dla której organizatorem jest JST.

BUDŻET DZIAŁANIA 683 983 100,00 euro

Poddziałanie nr 7.2 - Inwestycje związane z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycje w energię odnawialną i w oszczędzanie energii–
Ochrona zabytków i budownictwa tradycyjnego

Pomoc może być przyznana ze jeśli operacja:

- będzie ogólnodostępna, w tym dostępna dla osób niepełnosprawnych;
- jest spójna z dokumentem planistycznym gminy, lub lokalną strategią rozwoju gminy, lub planem rozwoju miejscowości;
- spełnia wymagania wynikające z obowiązujących przepisów prawa, które mają zastosowanie do tej operacji;
- realizowana będzie na nieruchomości należącej do wnioskodawcy, lub wnioskodawca posiada prawo do dysponowania nieruchomością na cele określone w operacji przez okres związania celem;
- składana jest przez instytucję kultury, dla której organizatorem jest JST i została zaakceptowana przez tę jednostkę;
- dotyczy obiektu wpisanego do rejestru lub ewidencji zabytków.

BUDŻET DZIAŁANIA 683 983 100,00 euro

Poddziałanie nr 7.2 - Inwestycje związane z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycje w energię odnawialną i w oszczędzanie energii–
Ochrona zabytków i budownictwa tradycyjnego

O przyznaniu pomocy decyduje liczba uzyskanych punktów na podstawie kryteriów dotyczących:

- nadania nowej funkcji odnowionemu obiektowi,
- oceny wartości zabytku
- lokalizacji inwestycji (preferencje dla operacji zlokalizowanych na obszarze o potencjale turystycznym),
- specyfiki regionu.

W przypadku operacji, o tej samej liczbie punktów o kolejności przyznania pomocy decyduje niższa wartość podstawowego dochodu podatkowego gminy przypadająca na jednego jej mieszkańca.

BUDŻET DZIAŁANIA 683 983 100,00 euro

Poddziałanie nr 7.2 - Inwestycje związane z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycje w energię odnawialną i w oszczędzanie energii–
Ochrona zabytków i budownictwa tradycyjnego

Kwoty i stawki wsparcia (mające zastosowanie)

- Wysokość pomocy ze środków EFRROW nie może przekroczyć **500 000 zł** na miejscowość w okresie realizacji Programu.
- Poziom pomocy finansowej z EFRROW wynosi 63,63% kosztów kwalifikowalnych projektu.
- Wymagany krajowy wkład środków publicznych, w wysokości 36,37% kosztów kwalifikowalnych projektu, pochodzi ze środków własnych beneficjenta.

W ramach operacji wartość całkowitego kwalifikowalnego kosztu nie może przekroczyć **1 000 000 EUR**.

Działanie „Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER” (poddziałania)

**Środki dla Dolnego Śląska – 23 967 985 Euro EFRROW,
ogółem 37 668 746 Euro**

- Wsparcie przygotowawcze
- Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność
- Przygotowanie i realizacja działań w zakresie współpracy z lokalną grupą działania
- Wsparcie na rzecz kosztów bieżących i aktywizacji

Warunki kwalifikowalności

- Obszar objęty działalnością beneficjenta jest obszarem wiejskim lub zawiera obszar wiejski (2 gminy, 30-150 tys. mieszkańców).
- Wszystkie gminy, na obszarze objętym wnioskiem o przyznanie pomocy są członkami (partnerami) wnioskodawcy i nie są członkami (partnerami) innych wnioskodawców wsparcia przygotowawczego PROW.
- Członkami (partnerami) wnioskodawcy jest przynajmniej po jednym przedstawicielu z każdego sektora (społecznego, gospodarczego i publicznego) z każdej gminy, której obszar objęty jest działalnością wnioskodawcy, na którym realizowana ma być LSR.
- Do wniosku o przyznanie pomocy na wsparcie przygotowawcze wnioskodawca załączył koncepcję rozwoju lokalnego obszaru LSR, zawierającą przynajmniej:
 - a) opis obszaru i jego spójności,
 - b) plan włączenia społeczności lokalnej w przygotowanie lokalnej strategii rozwoju, zwanej dalej „LSR” wraz z harmonogramem.

Beneficjenci

Stowarzyszenie, fundacja lub związek stowarzyszeń, z wyłączeniem stowarzyszeń JST. Pomoc zostanie przyznana wszystkim wnioskodawcom, którzy spełnią warunki kwalifikowalności

Rodzaj wsparcia

Pomoc ma formę płatności ryczałtowej

Wsparcie nie może być łączone ze wsparciem przygotowawczym w ramach innych programów współfinansowanych ze środków funduszy EFSI

Koszty kwalifikowalne – nie określa się

Wsparcie przygotowawcze może być wypłacone pod warunkiem zakończenia realizacji operacji w ramach działania 431 „Funkcjonowanie lokalnej grupy działania, nabywanie umiejętności i aktywizacja” objętego PROW 2007-2013.

Wsparcie przygotowawcze

Wysokość wsparcia

Ludność do 60 tys. – **110 000 zł**

60 – 100 tys. – **134 000 zł**

100- 150 tys. – **152 000 zł**

Wymagania:

- zorganizowane biuro, wyposażone w podstawowe urządzenia biurowe (telefon, faks), dostępne dla mieszkańców obszaru objętego LSR w wyznaczone dni tygodnia (co najmniej 2 dni w tygodniu); w pozostałe dni tygodnia - w których biuro byłoby ewentualnie nieczynne - dyżur telefoniczny pracownika,
- utrzymanie co najmniej jednego pracownika etatowego, obsługującego biuro i koordynującego przygotowanie LSR (w przypadku LGD działającej dla obszaru zamieszkanego przez nie mniej niż 60 tys. i nie więcej niż przez 100 tys. mieszkańców – utrzymanie zatrudnienia w wymiarze 1,5 etatu, a w przypadku LGD działającej dla obszaru zamieszkanego przez nie mniej niż 100 tys. mieszkańców – w wymiarze 2,0 etatów),
- prowadzenie strony internetowej, za pomocą której prowadzone będą konsultacje dotyczące LSR,
- przygotowanie LSR oraz dokumentacji koniecznej do złożenia wniosku o wybór LSR, złożenie wniosku w ramach konkursu na wybór LSR wraz z LSR zakładającą finansowanie przynajmniej z EFRROW i spełniającą warunki tego wyboru (kryteria dostępu),
- przeprowadzenie konsultacji społecznych na obszarze każdej z gmin objętych LSR w oparciu o plan włączenia społeczności.

Maksymalne kwoty pomocy na realizację Lokalnych Strategii Rozwoju , kosztów bieżących i aktywizacji

Liczba ludności wiejskiej zamieszkałej na obszarze objętym LSR	Maksymalna kwota na wsparcie operacji w ramach LSR	Maksymalna kwota na wsparcie na rzecz kosztów bieżących i aktywizacji
od 30 000 do 39 999	5 000 000 PLN	1 250 000 PLN
od 40 000 do 49 999	6 000 000 PLN	1 450 000 PLN
od 50 000 do 59 999	7 000 000 PLN	1 650 000 PLN
od 60 000 do 69 999	8 000 000 PLN	1 850 000 PLN
od 70 000 do 79 999	9 000 000 PLN	2 050 000 PLN
od 80 000 do 89 999	10 000 000 PLN	2 250 000 PLN
od 90 000 do 99 999	11 000 000 PLN	2 450 000 PLN
od 100 000 do 109 999	12 000 000 PLN	2 650 000 PLN
od 110 000 do 119 999	13 000 000 PLN	
od 120 000 do 129 999	14 000 000 PLN	
od 130 000 do 139 999	15 000 000 PLN	
od 140 000 do 150 000	16 000 000 PLN	

Rodzaj wsparcia

Pomoc ma formę refundacji lub płatności zryczałtowanej w zależności od rodzaju operacji. W przypadku operacji polegających na rozpoczęciu prowadzenia działalności gospodarczej pomoc ma formę płatności zryczałtowanej (premii).

Intensywność pomocy

Do 100% kosztów kwalifikowalnych operacji, w zależności od charakteru operacji, rodzaju beneficjenta i zapisów LSR

Kryteria wyboru

kryteria wyboru zostaną określone przez LGD w LSR i będą podlegały ocenie podczas konkursu na wybór LSR,
zmiana kryteriów wyboru będzie wymagała zgody SW z którym LGD podpisała umowę na realizację LSR.

Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność (zakres wsparcia)

- Wzmocnienie kapitału społecznego, w tym z wykorzystaniem rozwiązań innowacyjnych i wspieranie partycypacji społeczności lokalnej w realizacji LSR;
- Zakładanie działalności gospodarczej i rozwój przedsiębiorczości;
- Dywersyfikacja źródeł dochodu, w tym tworzenie i rozwój inkubatorów przetwórstwa lokalnego tj. infrastruktury służącej przetwarzaniu produktów rolnych w celu udostępniania jej lokalnym producentom (produkty objęte i nieobjęte załącznikiem nr 1 do TFUE);
- Podnoszenie kompetencji osób z obszaru LSR w powiązaniu z zakładaniem działalności gospodarczej, rozwojem przedsiębiorczości lub dywersyfikacją źródeł dochodów w szczególności rolników i osób długotrwale pozostających bez pracy;
- Podnoszenie wiedzy społeczności lokalnej w zakresie ochrony środowiska, zmian klimatycznych a także innowacji;

Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność (zakres wsparcia)

- Rozwój produktów lokalnych;
- Rozwój rynków zbytu, z wyłączeniem targowisk;
- Zachowanie dziedzictwa lokalnego;
- Rozwój ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej lub kulturalnej;
- Rozwój infrastruktury drogowej gwarantującej spójność terytorialną w zakresie włączenia społecznego

Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność (beneficjenci)

- Osoby fizyczne.
- Osoby prawne, w tym m.in. kółka rolnicze, JST z wyłączeniem województw, ich związki bądź ich jednostki organizacyjne, organizacje pozarządowe, spółdzielnie, kościoły, związki wyznaniowe.
- Jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, którym ustawy przyznają zdolność prawną.

W przypadku projektów grantowych, grantobiorcami mogą być również sformalizowane grupy nieposiadające osobowości prawnej (np. koła gospodyń wiejskich). Grantobiorcami nie mogą być podmioty prowadzące działalność gospodarczą lub deklarujące jej podjęcie.

Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność (projekty grantowe)

- LGD jako beneficjent ubiegający się o wsparcie przed podmiotem wdrażającym
- Projekt grantowy (o max. wartości 300 000 PLN) składa się z szeregu komplementarnych „grantów” (o całkowitej wartości nieprzekraczającej 50 000 PLN) realizowanych przez podmioty działające na obszarze objętym LSR
- Poza koniecznością poddania się ewentualnej kontroli realizator „mikro-projektu” nie ma styczności z podmiotem wdrażającym, a jedynie z LGD
- LGD określa warunki dostępu i wyboru dla projektu parasolowego
- Nie więcej niż **20%** budżetu danego Projektu Grantowego dla jednostek sektora finansów publicznych

Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność (Wysokość wsparcia)

Limity pomocy na beneficjentów/grantobiorców:

- **Beneficjenci inni niż jednostki sektora finansów publicznych oraz LGD – maksymalnie 300 000 PLN w okresie realizacji Programu, za wyjątkiem beneficjentów realizujących operacje polegające na utworzeniu inkubatora przetwórstwa lokalnego.**
- **Grantobiorcy – maksymalnie 100 000 PLN. W przypadku podmiotu, który będzie ubiegać się o wsparcie na rzecz sformalizowanej grupy nieposiadającej osobowości prawnej, limit pomocy jest liczony odrębnie na każdą sformalizowaną grupę.**
- W przypadku realizacji operacji w partnerstwie limit pomocy każdego z partnerów jest pomniejszany proporcjonalnie.

Limity pomocy na operacje:

- **Limit na operacje – 300 000 PLN kwoty pomocy z wyłączeniem operacji z zakresu rozpoczęcia działalności gospodarczej, tworzenia inkubatorów oraz operacji realizowanych przez jednostki sektora finansów publicznych.**
- **Limit pomocy na utworzenie inkubatora przetwórstwa lokalnego - 500 000 PLN kwoty pomocy.**
- **Limit na operację z zakresu rozpoczęcia działalności gospodarczej – 100 000 PLN kwoty pomocy.**
- **Limit na operację własną – 50 000 PLN kwoty pomocy.**
- **Całkowita wartość operacji realizowanych poza projektem grantowym wynosi co najmniej 50 000 PLN.**
- **Całkowita wartość grantu wynosi nie więcej niż 50 000 PLN.**

Beneficjenci

LGD, których LSR zostały wybrane do realizacji i finansowania ze środków Programu

Możliwość uzyskania wsparcia zapewniona jest dla wszystkich LGD wybranych do realizacji LSR

Rodzaj wsparcia

Pomoc ma formę rozliczenia ryczałtowego.

Wysokość kwot ryczałtowych zostanie określona w przepisach krajowych z uwzględnieniem wyników analizy i będzie uwzględniać wielkość obszaru objętego LSR.

Koszty kwalifikowalne

Nie określa się

- Komisja Europejska 12 grudnia 2014 r. zatwierdziła polską wersję Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.
- 20 lutego b.r. Sejm uchwalił ustawę wdrażającą Program Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW) na lata 2014-2020.
- MRiRW aktualnie prowadzi prace nad rozporządzeniami wykonawczymi dla każdego z działań jak również rozporządzeń umożliwiających uruchomienie Programu

**DOLNY
ŚLĄSK**

Dziękuję za uwagę

DOLNY ŚLĄSK

dobra perspektywa

www.umwd.dolnyslask.pl